

ΣΧΟΛΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Στο διδαγμένο κείμενο για μία ακόμη φορά εξετάστηκε έργο του Αριστοτέλη και ειδικότερα αποσπάσματα των ενότητων Α1,1/Γ1,2/Γ1,3-4/6/12 των «Πολιτικών». Τα θέματα ήταν πολλά και απαιτούσαν συνθετική και κριτική σκέψη των μαθητών. Ιδιαίτερη προσοχή έπρεπε να δοθεί στη μετάφραση, διότι η δεύτερη παράγραφος αποτελούσε απόσπασμα της 15^{ης} ενότητας του σχολικού βιβλίου.

Στο αδίδακτο κείμενο ζητήθηκε η μετάφραση αποσπάσματος από την Ιστορία του Θουκυδίδη (Θουκυδίδου Ιστοριών 28 Ζ 28). Το κείμενο αναφέρεται στον ακρωτηριασμό των αγαλμάτων του Ερμή καθώς και άλλων αγαλμάτων από μεθυσμένους νεαρούς και την παρωδία των Ελευσινίων μυστηρίων. Παρά το γεγονός ότι το κείμενο διαθέτει νοηματική αυτοτέλεια αντιληπτή από τους μαθητές, η δυσκολία του έγκειται στη συντακτική του δομή, η οποία συνακόλουθα προκαλεί και δυσκολία στην ακριβή μετάφρασή του. Απαιτείται από τον μαθητή να λάβει υπόψη του το νόημα του κειμένου και να μεταφράσει εννοώντας κάποιες λέξεις, ώστε να αποδώσει ένα σωστό νεοελληνικό κείμενο.

Οι γραμματικές και οι συντακτικές ασκήσεις καλύπτουν την έκταση της ύλης που απαιτείται να γνωρίζει ένας μαθητής της θεωρητικής κατεύθυνσης. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η Γ3β άσκηση απαιτούσε ιδιαίτερη προσοχή από τους μαθητές, διότι ζητούσε την αναγνώριση υποθετικού λόγου, συντακτικό φαινόμενο γνωστό στους μαθητές, αλλά στο πλαίσιο του πλαγίου λόγου. Η αναγνώριση υποθετικού λόγου στον πλάγιο λόγο αποτελεί ένα από τα δύσκολα κεφάλαια του συντακτικού, διότι κατά την τροπή του στον πλάγιο λόγο σημειώνονται αλλαγές. Λόγω αυτών των αλλαγών είναι πιθανόν ο μαθητής να μην αναγνωρίσει το είδος του υποθετικού λόγου. Ο συγκεκριμένος υποθετικός λόγος είναι της απλής σκέψης του λέγοντος, επειδή όμως η απόδοση είναι δυνητικό απαρέμφατο (ἄν εἶναι) και η εξάρτηση είναι ιστορικός χρόνος (νομίσαντες ἐμεγάλυνον καὶ ἐβόων) θα μπορούσε να εκληφθεί και ως υποθετικός λόγος του προσδοκωμένου με απόδοση στον ευθύ λόγο δυνητική ευκτική (ἄν εἴη= μελλοντική έκφραση) και άρα τροπή της στον πλάγιο λόγο σε δυνητικό απαρέμφατο (η υπόθεση του προσδοκωμένου, ακολουθώντας τους κανόνες εξάρτησης από ιστορικό χρόνο, τρέπεται από ἄν + υποτακτική σε εἰ + ευκτική πλάγιου λόγου).

Επιπλέον, θα πρέπει να επισημανθεί ότι στο αδίδακτο κείμενο υπάρχει ασυμφωνία του κειμένου που δόθηκε στους μαθητές με την έκδοση της Οξφόρδης, διότι το ὅτι (οὐ μετ' ἐκείνου ...) στη συγκεκριμένη έκδοση έχει άλλη γραφή ὅ,τι (αναφορική αντωνυμία που μαζί με το οὐδέν εἶη συνιστά αναφορική

έκφραση), επομένως και άλλη συντακτική θέση, γεγονός το οποίο επηρεάζει και τη μετάφραση στο συγκεκριμένο σημείο.

Η σημερινή εξέταση των αρχαίων ελληνικών ήταν μεστή και σε περιεχόμενο και σε έκταση και απαιτούσε την ιδιαίτερη προσοχή των μαθητών.